Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
Eduskunta

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta tiistai 3.5.2022 klo 12.15 / HE 62/2022 vp / Asiantuntijapyyntö

KEHA-keskuksen lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle 55 vuotta täyttäneiden työllisyysasteen nostamista koskevaksi lainsäädännöksi

KEHA-keskus puoltaa lakiesityksen hyväksymistä, koska se edistää 55 vuotta täyttäneiden työllisyysastetta sekä parantaa heidän työmarkkina-asemaansa ja työssä jaksamistaan. Kannatettavaa on se, että oikeus uuteen muutosturvaan ei ole riippuvainen siitä, kuinka monta työntekijää irtisanovalla työnantajalla on palveluksessaan. Näin lisätään myös pienempien työnantajien vastuuta tiedottamisvelvollisuudesta sekä yhtenäistetään muutosturvaprosessia.

Muutosturvarahan ja -koulutuksen saamisen edellytyksistä on säädetty selkeästi. Uuden muutosturvan edellyttämä ilmoittautuminen työnhakijaksi 60 päivän kuluessa irtisanomisesta on kannatettavaa, koska se nopeuttaa hakeutumista TE-palveluihin, palveluprosessin käynnistymistä ja tarvittaviin palveluihin tai muutosturvakoulutukseen ohjaamista. Muutosturvarahankin saamisen edellytyksenä on, että henkilö on 60 päivän kuluessa irtisanomispäivästä rekisteröitynyt työnhakijaksi, vaikka hän on työllistymässä uudelleen ja TE-palveluille ei ole tarvetta. Muutosturvarahan kohdalla ei ole kuitenkaan edellytystä työnhaun voimassaolon kestolle, eli yhdenkin päivän työnhakijana olo on riittävä. TE-toimiston tulee kuitenkin tutkia muutosturvan edellytysten täyttyminen ja antaa lausunto etuuden maksajalle.

Esityksen mukaan muutosturvakoulutuksen arvo voi olla enintään yhtä suuri kuin irtisanotun henkilön kahden kuukauden palkkaa vastaava summa ja koulutuksen enimmäispituus kuusi kuukautta. Koulutusten hankinta ja tarjoaminen tulee olemaan haasteellista, koska samantyyppistä koulutusta tarvitsevien työnhakijoiden palkat riittävät eri pituisiin koulutuksiin. Hankittavan koulutuksen tulisi ensisijaisesti vastata irtisanotun henkilön esittämiä ammatillisen osaamisensa kehittämisen ja tulevan työllistymisensä kannalta oleellisia tavoitteita ja toiveita. Kolmen kuukauden mittainen aika työsuhteen päättymisestä koulutuksen aloittamiseen ml. palvelukuvaus, kilpailutusprosessi ja hankintapäätös vaikuttaakin lyhyeltä, varsinkin jos työnhakijalle halutaan hankkia hänen esittämiä tavoitteita tai toiveita vastaavaa koulutusta tai jos asiakas on tarvinnut harkinta-aikaa eikä koulutuksesta ole siten voitu sopia jo irtisanomisaikana. Tästä syystä lakiesitykseen kirjattu mahdollisuus aloittaa koulutus 12 kuukauden kuluessa työsuhteen päättymisestä on kannatettava.

KEHA-keskuksen uusina tehtävänä olisi esityksen mukaan muutosturvakoulutuksen arvon määrittely sekä koulutusten laskutus Työllisyysrahastolta sekä Työllisyysrahastolle tapahtuva raportointi. KEHA-keskus pitää hyvänä, että lisääntyvä työmäärä on huomioitu esityksessä.

Esityksessä on hyvin kuvattu KEHA-keskukselle aiheutuva lisätyö tietojärjestelmämuutoksista. Esityksen mukaan lain voimaantulo on 1.1.2023 ja tämän takia muutokset joudutaan tekemään ensin nykyiseen TE-toimiston asiakastietojärjestelmään (URA) ja työnhakijan Oma asiointi -palveluun. Nämä muutokset ovat suhteellisen raskaita ottaen huomioon esitetyn asiakasryhmän verrattain pienen koon.

KEHA-keskuksen TE Digi-hankkeen toteuttama uusi TE-järjestelmäkokonaisuus on suunniteltu otettavan käyttöön vaiheittain vuoden 2022 lopusta alkaen. Tämän takia esityksessä kuvatut muutokset tulee tehdä vuoden 2023 aikana myös uuteen järjestelmäkokonaisuuteen. Muutosten tekeminen kahteen kertaan tietojärjestelmiin aiheuttaa kuitenkin ylimääräisiä kustannuksia.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Kehittämisjohtaja Olli Päärnilä ja ratkaissut Johtaja Tiina Korhonen.

Jakelu Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Tämä asiakirja KEHA/3452/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/3452/2022 har godkänts elektroniskt

Hyväksyjä Korhonen Tiina 29.04.2022 14:57

Esittelijä Päärnilä Olli 29.04.2022 14:55